

Ocena płynności finansowej Urzędu Gminy Czernikowo.

Ocena została sporządzona na podstawie Zlecenia dokonania oceny płynności finansowej Gminy Czernikowo otrzymanego od Wójta Gminy Czernikowo z dnia 30 stycznia 2018 roku.

Na potrzeby wykonania Zlecenia Urząd Gminy dostarczył skany następujących dokumentów:

1. Rachunek Zysków i Strat Gminy sporządzony za okres 01.01.- 31.12.2015 roku oraz za okres 01.01.-31.12.2016 roku,
2. Bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31.12.2015 roku oraz na dzień 31.12.2016 roku,
3. Bilans z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego Gmina Czernikowo sporządzony na dzień 31.12.2015 roku oraz na dzień 31.12.2016 roku,
4. Uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy nr 7/P/2016 z dnia 23 listopada 2016 roku w sprawie wydania opinii o projekcie budżetu na 2017 rok Gminy Czernikowo,
5. Uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy nr 2/S/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Czernikowo sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2015 rok wraz z informacją o stanie mienia Gminy,
6. Uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy nr 12/S/2017 SO Nr 4 z dnia 18 kwietnia 2017 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Czernikowo sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2016 rok wraz z informacją o stanie mienia Gminy,
7. Uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy Nr 7/WPF/2016 z dnia 23 listopada 2016 roku w sprawie wydania opinii o projekcie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2017-2025,
8. Uchwałę Rady Gminy w Czernikowie Nr XXXI/186/2018 z dnia 31.01. 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 rok,
9. Uchwałę Rady Gminy w Czernikowie Nr XXXI/187/2018 z dnia 31.01.2018 roku, w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernikowo na lata 2018-2027,

Przedmiotem Zlecenia nie było zbadanie i wydanie opinii o prawidłowości danych finansowych zawartych w wyżej wymienionych dokumentach.

Biegły Rewident nie ponosi odpowiedzialności za rzetelność i prawidłowości wykazanych w wyżej wymienionych dokumentach danych finansowych i księgowych.

Przedmiotem Zlecenia było dokonanie przez biegłego rewidenta oceny płynności finansowej Gminy na podstawie dostarczonych przez Gminę w/w dokumentów.

W literaturze przedmiotu można odnaleźć trzy aspekty płynności wyróżnione przez W. Gosa ¹:

- płynność płatniczą (aktualną), która określa zasób środków płatniczych gwarantujący każdorazowe regulowanie wszelkich zobowiązań,
- płynność strukturalną, polegającą na łatwości upłynnienia składników majątkowych,
- płynność potencjalną (utajoną), która wyraża się możliwością uzyskania krótkoterminowej pożyczki.

Najbardziej popularna definicja płynności płatniczej określa ją jako zdolność przedsiębiorstwa do terminowego regulowania bieżących zobowiązań i dokonywania zakupów, kiedy są potrzebne.

Płynność strukturalna odnosi się do struktury aktywów przedsiębiorstwa i oznacza zdolność do zamiany mniej płynnych aktywów na najbardziej płynne, tj. środki pieniężne. Im szybciej przedsiębiorstwo jest w stanie odzyskać środki pieniężne zamrożone w zasobach majątkowych mniej płynnych, tym ma lepszą płynność strukturalną. Płynność strukturalna odnosi się zatem do łatwości z jaką poszczególne aktywa mogą być zamienione na gotówkę bez konieczności ponoszenia istotnych kosztów lub strat.

Płynność potencjalna (ukryta) odnosi się do sytuacji, gdy podmiot gospodarczy nie posiada wprawdzie środków pieniężnych, ani nie jest w stanie szybko upłynnić swoich aktywów, ale jest w stanie szybko pozyskać zewnętrzne źródła finansowania (głównie w postaci zaciąganych długów), dzięki czemu może terminowo regulować swoje zobowiązania oraz dokonywać zakupów. W praktyce pozyskiwanie własnych zewnętrznych źródeł finansowania (np. emisja akcji) napotyka częściej na barierę czasu niż pozyskiwanie obcych zewnętrznych źródeł finansowania (np. emisja obligacji lub zaciągnięcie kredytu). Z punktu widzenia szybkości pozyskania ewentualnego zewnętrznego finansowania istotną rolę odgrywają czynniki wewnętrzne decydujące o płynności potencjalnej, takie jak wiarygodność przedsiębiorstwa, jego zdolność kredytowa oraz pojemność zadłużeniowa.

W przypadku analizy finansów jednostki samorządu terytorialnego jakim jest Gmina ocenie poddano płynność płatniczą (aktualną) oraz płynność strukturalną.

W Bilansie jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzonego na dzień 31.12.2015 roku oraz 31.12.2016 roku wykazano następujące informacje :

	Bilans 31.12.2015	Bilans 31.12.2016
1. Aktywa obrotowe	2 232 013,16 zł	3 242 694,57 zł
W tym:		
a. Zapasy	81 139,00 zł	89 56,76 zł
b. Należności krótkoterminowe	1 726 865,62 zł	1 760 632,94 zł
c. Środki pieniężne na rach. bank.	167 532,34 zł	1 375 825,42 zł
d. Inne krótkoterm. aktywa finans.	236 411,25 zł	204 113,77 zł
2. Pasywa bieżące	1 862 302,61 zł	1 649 496,70 zł
W tym :		
➤ Zobowiązania krótkoterminowe	1 862 302,61 zł	1 649 496,70 zł

¹ A. Kusak, Płynność finansowa. Analiza i Sterowanie, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006, s. 9.

Ocena wskaźnikowa płynności finansowej :

1. Wskaźnik bieżącej płynności (aktywa bieżące/pasywa bieżące)	1,2	1,96
2. Wskaźnik płynności przyspieszonej (aktywa bież.-zapasy)/pasywa bieżące)	1,54	1,91
3. Wskaźnik środków pieniężnych (inwestycje krótkoterm./pasywa bieżące)	0,22	0,83

Obliczone wskaźniki płynności charakteryzują się wielkościami powyżej normatywu, co oznacza, że Gmina na dzień 31.12.2015 roku oraz na dzień 31.12.2016 roku dysponowała płynnością finansową tj. posiadała zdolność do regulowania bieżących zobowiązań.

Szczególnie pozytywnie należy ocenić poziom wskaźników płynności odnośnie danych Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2016 roku, gdzie wszystkie wskaźniki wykazują poziomy znacznie pozytywnie przekraczające normatywy.

Analiza Bilansu z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego Gminy Czernikowo wg stanu na dzień 31.12.2015 roku wykazuje :

- deficyt budżetu w wysokości 763 713,42 zł,
- wysoki poziom zadłużenia Gminy, który wyniósł 21 880 164,00 zł,
- brak wykonania zaplanowanych dochodów

Mimo zrealizowania Planu dochodów tylko w 94,1 %, Gmina posiadała w budżecie środki na realizację spłat rat zobowiązań, które w kwocie 1 288 925 zł spłacono w pełnej wysokości.

Tym samym wykazała zdolność do regulowania swoich zobowiązań.

Analiza Bilansu z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego Gminy Czernikowo wg stanu na dzień 31.12.2016 roku wykazuje :

- nadwyżkę budżetu w wysokości 3 44 176,26 zł,
- zmniejszony w relacji do roku poprzedniego stan zobowiązań, który wyniósł 19 466 500 zł (zmniejszenie deficytu o 2 413 664 zł),

Plan dochodów ogółem został zrealizowany w 98,7 %, Gmina spłaciła w pełnej wysokości planowaną spłatę zobowiązań w kwocie 2 913 664 zł.

Powyższe potwierdza, że Gmina dysponowała zdolnością do regulowania swoich zobowiązań.

Do oceny płynności finansowej Gminy w 2017 roku wykorzystano dane zawarte w Uzasadnieniu do Uchwały Nr 7/P/2017 z dnia 23 listopada 2016 roku w sprawie wydania opinii o projekcie budżetu na rok 2017 Gminy Czernikowo.

W projekcie Budżetu zaplanowano:

- dochody w wysokości 40 719 829 zł,
- wydatki w wysokości 39 285 829 zł,
- wynik budżetu stanowiący nadwyżkę w wysokości 1 434 000 zł,
- nadwyżkę budżetową przeznacza się na spłatę zobowiązań,

Zgodnie z planem rozchodów Gminy, w roku 2017 przypada do spłaty z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów kwota 1 434 000 zł. Planowana do spłaty kwota zobowiązań ma źródło pokrycia finansowego.

W przypadku pełnej realizacji projektu Budżetu Gminy na rok 2017, oraz wygenerowania zaplanowanej nadwyżki budżetowej, uregulowane zostaną zobowiązania przypadające do zapłaty w roku 2017. Przedstawione powyżej dane wskazują, że Gmina będzie dysponowała zdolnością do regulowania zaplanowanych zobowiązań, co oznacza utrzymanie płynności finansowej.

Oceny płynności finansowej Gminy w roku 2018 dokonano w oparciu o Uchwałę nr XXXI/186/2018 Rady Gminy Czernikowo z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy.

W Budżecie Gminy na 2018 rok zaplanowano:

- dochody w wysokości 47 988 381 zł,
- wydatki w wysokości 50 988 381 zł,
- deficyt budżetu 3 000 000 zł,

W projekcie budżecie ujęto spłatę wcześniej zaplanowanych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 1 676 250 zł.

Rada Gminy upoważnia w Uchwale Wójta Gminy do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na :

- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w kwocie 500 000 zł,
- spłatę wcześniej zaplanowanych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 1 676 250 zł,
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 3 000 000 zł,

Zaplanowano, że deficyt budżetu w wysokości 3 000 000 zł zostanie pokryty pożyczką zaciągniętą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Deficyt powstał w związku wysoką kwotą zaplanowanych zadań inwestycyjnych i modernizacyjnych w wysokości 14 987 326 zł.

Główna pozycję nakładów inwestycyjnych stanowią wydatki na rozbudowę oczyszczalni ścieków w Czernikowie w wysokości 8 300 699 zł, które w wysokości 3 000 000 zł zaplanowano sfinansować pożyczką zaciągniętą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Oceniając zdolność Gminy do utrzymania płynności finansowej należy uwzględnić dodatkowo zaległość podatkową Gminy w podatku VAT w kwocie 1 774 063,0 zł, która określona została Decyzją Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Toruniu odmawiającego prawa Gminie do odliczenia podatku VAT w powyższej kwocie za miesiące: I,III,IV,VII,VII,IX,X,XI,XII 2011 roku , I,III 2012 roku oraz IX.2013 roku utrzymana Decyzją 0401.IOV.4103.101.2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 9.06.2017 roku .

Roszczenie Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Toruniu jest roszczeniem spornym, ponieważ Gmina Czernikowo uznaje Decyzję Naczelnika o stwierdzeniu zaległości, za nieuzasadnioną. Gmina zaskarżyła Decyzję Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Toruniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy wyrokiem ogłoszonym ustnie w trakcie rozprawy w dniu 01.12.2017 roku uchylił Decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy Sygnatura akt ISA/Bd779/17.

W dniu 09.01.2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny wydał pisemny odpis Wyroku wraz z uzasadnieniem.

Sąd wskazał, że przy ponownym rozpatrywaniu sprawy, organ jest zobowiązany do wzięcia pod uwagę wskazań Sądu wyrażonych w Wyroku.

W obecnym stanie, wyrok Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego nie jest wyrokiem ostatecznym, definitywnie regulującym kwestię zaległości podatkowej w podatku VAT Gminy Czernikowo.

Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Toruniu, może przy ponownym rozpatrywaniu sprawy ponownie odmówić Gminie prawa do obniżenia podatku należnego VAT o podatek naliczony i ponownie określić zaległość Gminy w podatku VAT w kwocie 1 774 063,00 zł. Kierując się zasadą ostrożności, należy moim zdaniem, do czasu definitywnego rozstrzygnięcia sporu, uznać, że istnieje ryzyko konieczności zapłaty podatku VAT w kwocie 1 774 063,00 zł (wg stanu na dzień 05.12.2017 roku).

W kolejnym kroku należy sprawdzić jak przy uwzględnieniu zobowiązania podatku VAT kształtuje się relacja (wskaźnik) planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wskaźnik ten przy uwzględnieniu zwiększenia w roku 2018 kwoty spłaty zobowiązań o kwotę, tj. 1 774 063,00 zł wynosi 8,96%, a dopuszczalny poziom wskaźnika wynosi 9,04%.

Reasumując, Gmina zwiększając kwotę zobowiązań przypadających do spłaty w roku 2018 nie przekroczy dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań dla roku 2018, który jest określony w art. 243 ustawy finansach publicznych.

Źródłem finansowania spłaty ewentualnego zobowiązania, które powstanie w przypadku, gdy Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego po ponownym rozpatrzeniu sprawy ponownie odmówi Gminie prawa do obniżenia podatku VAT, o którym mowa powyżej, a następnie uzyska wykonalność tej Decyzji, może być kredyt bankowy, pożyczka lub emisja obligacji po wcześniejszym uzyskaniu przewidzianych prawem zgód i decyzji (uchwał zatwierdzających).

Gmina wykazuje strukturalną zdolność do zaciągania dodatkowego finansowania zewnętrznego, a tym samym istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w przypadku powstania zobowiązania w podatku VAT, o którym mowa powyżej, Gmina uzyska finansowanie zewnętrzne konieczne do jego uregulowania. Ponadto Gmina będzie miała prawo do wystąpienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego o rozłożenie zapłaty ewentualnego zobowiązania w ratach co umożliwi dostosowanie płynności finansowej do aktualnych potrzeb.

W przypadku uzyskania finansowania zewnętrznego zwrotnego w postaci kredytów, pożyczek lub z emisji obligacji w zaplanowanych w Budżecie kwotach, powiększonych o kwotę 1.774.063,00 zł - ewentualnego zobowiązania w podatku VAT, o którym mowa powyżej. Gmina utrzyma zdolność do regulowania swoich zobowiązań co oznaczać będzie utrzymanie płynności finansowej.

Ocena płynności finansowej Gminy Czernikowo w latach 2019-2027 została oparta o Uchwałę Nr XXXI/187/2018 Rady Gminy w Czernikowie z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernikowo na lata 2018-2027.

Z danych wykazanych w Projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, że w latach 2019-2027 Gmina będzie generowała we wszystkich latach prognozy dodatni wynik budżetu - nadwyżka, która stanowić będzie źródło spłaty przypadającym w poszczególnych latach kwotom spłaty zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Pełna realizacja zaplanowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej dochodów budżetu, które zagwarantują wygenerowanie zaplanowanych nadwyżek budżetowych, pozwolą Gminie na terminowe regulowanie w przypadających w poszczególnych latach zobowiązań, a tym samym utrzymanie płynności finansowej.

Niezwykle ważnym aspektem utrzymania płynności finansowej w poszczególnych latach Wieloletniej Prognozy 2018-2027, jest bieżące monitorowanie i analizowanie wykonania dochodów i wydatków budżetowych tak by był zachowany dopuszczalny wskaźnik łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym objętym w/w prognozą spłaty zobowiązań do planowanych dochodów ogółem, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Reasumując należy stwierdzić, że w przypadku pełnej realizacji przyjętej Uchwałą Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2027, Gmina wykaże zdolność do regulowania przypadających w poszczególnych latach Prognozy kwot zobowiązań, co oznacza zdolność do utrzymania płynności finansowej.

KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA

Cz. Defański, J. Defański s.c.

ul. Batalionów Chłopskich 17 A, 06-400 Ciechanów

NIP: 9512375452 REGON: 147017630

Czesław Defański

BIEGŁY REWIDENT
Nr ewid. 1944